

Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA NĪLO JĒSKINENA [*NIILO JÄÄSKINEN*]
SECINĀJUMI,
sniegti 2013. gada 13. jūnijā¹

Lieta C-170/12

**Peter Pinckney
pret
KDG Mediatech AG**

(Cour de cassation (Francija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Nepieņemamība — Saistības starp prejudiciālajiem jautājumiem un pamatlietas faktisko situāciju vai tās priekšmetu neesamība — Jurisdikcija civillietās un komercietās — Regula (EK) Nr. 44/2001 — 5. panta 3. punkts — Īpaša jurisdikcija lietās, kas attiecas uz neatļautu darbību vai kvazideliktu — Vietas, kur noticis kaitējums, noteikšanas kritēriji — Autora mantisko tiesību aizskārums — Direktīva 2001/29/EK — 2.–,4. pants — CD izgatavošana — Šī CD piedāvāšana tiešsaistē — Dematerializēta satura ievietošana tiešsaistē

I – Ievads

1. *Cour de cassation* (Francija) ir uzdevusi Tiesai divus prejudiciālus jautājumus saistībā ar prasību par atbildību, ko *P. Pinckney*, Francijas rezidents, kurš apgalvo, ka cita starpā esot skaņdarbu autors, iesniedzis pret sabiedrību *KDG Mediatech AG* (turpmāk tekstā – “*Mediatech*”), kura ir reģistrēta Austrijā, balstoties uz minēto darbu iespējamu nelikumīgu izmantošanu, ko veikusi minētā sabiedrība.

2. Šī lieta varētu likt Tiesai lemt par apstākļiem, kādos dalībvalstij ir jurisdikcija *ratione loci* izskatīt strīdu – kas it kā radies no autortiesību aizskāruma, kurš noticis, izmantojot internetu –, balstoties uz Padomes 2000. gada 22. decembra Regulas (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās² 5. panta 3. punktu.

3. Iesniedzējtiesa faktiski jautā, pēc kāda kritērija nosakāma atbilstošā saikne autora mantisko tiesību pārobežu aizskāruma gadījumā, kas radies vai nu no dematerializēta satura ievietošanas tiešsaistē, vai no šo saturu reproducējoša materiālā nesēja pārdošanas tiešsaistē. *Cour de cassation* savu lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu pamato ar atšķirību, kāda pastāvēt starp izskatāmo lietu un Tiesas izskatītajiem gadījumiem spriedumos lietā *L'Oréal u.c.*,³ kā arī apvienotajās lietās *eDate Advertising u.c.*⁴.

1 — Oriģinālvaloda – franču.

2 — OV 2001, L 12, 1. lpp.

3 — 2011. gada 12. jūlija spriedums lietā C-324/09 (Krājums, I-6011. lpp.).

4 — 2011. gada 25. oktobra spriedums apvienotajās lietās C-509/09 un C-161/10 (Krājums, I-10269. lpp.).

4. Tomēr, ņemot vērā iesniedzējtiesas faktiskās situācijas aprakstu un *P. Pinckney* iesniegtās prasības par atbildību juridiskā pamata kvalifikāciju, kurai, manuprāt, ir obligāti jāpievēršas, man šķiet, ka prejudiciālie jautājumi nav atbilstoši pamatlietas izlemšanai un līdz ar to tie ir jāatzīst par nepieņemamiem. Tātad dažus apsvērumus par lietu pēc būtības es izteikšu tikai pakārtoti.

II – Atbilstošās tiesību normas

A – Regula Nr. 44/2001⁵

5. Regulas Nr. 44/2001 preambulas 12. apsvērumā ir noteikts, ka “papildus atbildētāja domicilam kā jurisdikcijas pamatojumam vajadzētu būt arī citiem jurisdikcijas pamatojumiem, kuru pamatā ir cieša saikne starp tiesu un lietu vai kuru nolūks ir veicināt pareizu tiesvedību”.

6. Minētās regulas 2. panta 1. punktā, kas ir iekļauts II nodaļas 1. iedaļā ar nosaukumu “Vispārīgi noteikumi”, paredzēts, ka “saskaņā ar šo regulu personas, kuru domicils ir kādā dalībvalstī, neatkarīgi no viņu pilsonības var iesūdzēt attiecīgās dalībvalsts tiesā”.

7. Šīs pašas regulas 5. panta 3. punktā, kas ir iekļauts II nodaļas 2. iedaļā ar nosaukumu “Īpašā jurisdikcija”, paredzēts, ka personu, kuras domicils ir kādā dalībvalstī, citā dalībvalstī var iesūdzēt “lietās, kas attiecas uz neatļautu darbību vai kvazideliktu – tās vietas tiesās, kur iestājies vai var iestāties notikums, kas rada kaitējumu”⁶.

B – Direktīva 2001/29/EK

8. Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 22. maija Direktīvas 2001/29/EK par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā⁷ 2. pantā ar nosaukumu “Reproducēšanas tiesības” noteikts, ka būtībā dalībvalstis autoriem attiecībā uz viņu darbiem cita starpā paredz ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt tiešu vai netiešu, īslaicīgu vai pastāvīgu reproducēšanu ar jebkādiem līdzekļiem un jebkādā formā, pilnībā vai daļēji.

9. Minētās direktīvas 3. panta ar nosaukumu “Tiesības uz darbu izziņošanu un tiesības uz cita tiesību objekta publiskošanu” 1. punktā noteikts, ka “dalībvalstis autoriem piešķir ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt savu darbu izziņošanu, izmantojot vadus vai neizmantojot tos, tajā skaitā savu darbu publiskošanu tā, lai sabiedrības locekļi tiem var piekļūt no pašu izvēlētas vietas pašu izvēlēta laikā”. Šī panta 3. punktā precizēts, ka “direktīvas 1. un 2. punktā minētās tiesības neizbeidzas līdz ar šajā pantā minēto izziņošanu vai publiskošanu”.

5 — Jāatzīst, ka nekādas būtiskas izmaiņas attiecīgajos noteikumos nav izdarītas saistībā ar to, ka ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 12. decembra Regulu (ES) Nr. 1215/2012 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās (OV L 351, 1. lpp.) tikusi pārskatīta Regula Nr. 44/2001.

6 — Judikatūra attiecībā uz 5. panta 3. punkta interpretāciju Konvencijā par jurisdikciju un spriedumu izpildi civillietās un komercietās, kas parakstīta Briselē 1968. gada 27. septembrī (OV 1972, L 299, 32. lpp.), kurā vēlāk izdarīti grozījumi ar konvencijām par jaunu dalībvalstu pievienošanu minētajai konvencijai, kā tas atgādināts Tiesas 2012. gada 25. oktobra spriedumā lietā C-133/11 *Folien Fischer* un *Fofitec* (31. un 32. punkts), ir piemērojama arī Regulas Nr. 44/2001 līdzīgo noteikumu interpretācijā.

7 — OV L 167, 10. lpp. Ņemot vērā prejudiciālo jautājumu formulējumu, tajos atsauce veikta tikai uz autortiesībām un nav norādītas tiesību normas attiecībā uz blakustiesībām, lai gan *P. Pinckney* kā muzikālo darbu izpildītājs varētu saņemt aizsardzību, kas dažās no tām ir paredzēta.

10. Saskaņā ar šīs pašas direktīvas 4. panta ar nosaukumu “Izplatīšanas tiesības” 1. punktu: “[d]alībvalstis autoriem paredz ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt jebkādā veidā publiski izplatīt viņu darbu oriģinālus vai kopijas, tos pārdodot vai kā citādi”. Turklāt šī panta 2. punktā ir noteikts, ka “[i]zplatīšanas tiesības attiecībā uz darba oriģinālu vai kopijām Kopienā neizbeidzas, izņemot gadījumus, kad Kopienā tiesību subjekts attiecīgo tiesību objektu pirmo reizi pārdod vai citādi nodod īpašumtiesības uz šo objektu citai personai, vai to dara ar šā subjekta piekrišanu”.

III – Pamatlieta, prejudiciālie jautājumi un tiesvedība Tiesā

11. Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu un lietas dalībnieku apsvērumu kontekstā faktus un pamatlietu īsumā var izklāstīt šādi.

12. *P. Pinckney*, kura dzīvesvieta ir Tulūzā (Francija), apgalvo, ka viņš ir autors, komponists un izpildītājs divpadsmit dziesmām, kuras 1970. gados ierakstītas vinila platē. Viņš atklāja, ka minētās dziesmas bez viņa atļaujas ir tikušas reproducētas kompaktdiskos (turpmāk tekstā – “CD”), kurus Austrijā izgatavojusi Austrijā reģistrēta sabiedrība *Mediatech*. Pēc tam dažādās, tostarp no *P. Pinckney* kunga Tulūzā esošās dzīvesvietas piekļūstamās, interneta vietnēs šos CD tirgojušas divas Apvienotajā Karalistē reģistrētas sabiedrības.

13. *P. Pinckney* pret *Mediatech* cēla prasību *Tribunal de grande instance de Toulouse* [Tulūzas *Tribunal de grande instance*], lai saņemtu atlīdzinājumu par savu autortiesību aizskāruma rezultātā, viņaprāt, nodarīto kaitējumu. Ar 2008. gada 14. februāra rīkojumu minētās tiesas tiesnesis, kas sagatavoja lietu izskatīšanai, atzina, ka ir kompetents izskatīt šo lietu, kaut gan *Mediatech* cēla iebildi par teritoriālo piekritību.

14. Kad *Mediatech* par šo spriedumu iesniedza apelācijas sūdzību, *Cour d'appel de Toulouse* [Tulūzas apelācijas tiesa] noraidīja Francijas tiesu piekritību, pamatojoties uz to, ka atbildētāja domicils ir Austrijā un kaitējuma nodarīšanas vieta nevar būt Francijā.

15. *P. Pinckney* tad iesniedza kasācijas sūdzību par šo spriedumu, par pamatu minot Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punkta pārkāpumu. Šajos apstākļos *Cour de cassation* ar 2012. gada 5. aprīļa lēmumu nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

“1) Vai Regulas [Nr. 44/2001] 5. panta 3. punkts ir interpretējams tādējādi, ka gadījumā, ja ar interneta vietnē tiešsaistē ievietotu saturu ir noticis autora mantisko tiesību aizskārums,

— persona, kura savas tiesības uzskata par aizskartām, ir tiesīga ikvienas dalībvalsts, kuras teritorijā tiešsaistē ievietotais saturs ir vai bija pieejams, tiesās celt prasību sakarā ar atbildību, lai saņemtu vismaz atlīdzinājumu par kaitējumu, kas nodarīts attiecīgo prasību izskatošās tiesas dalībvalsts teritorijā,

vai

— turklāt ir vajadzīgs, lai šis saturs būtu vai būtu bijis paredzēts šīs dalībvalsts teritorijā esošajai publikai, vai arī lai būtu uzskatāmi parādīts kāds cits piesaistes aspekts?

2) Vai uz pirmo jautājumu atbildams tāpat, ja apgalvotais autora mantisko tiesību aizskārums izriet nevis no dematerializēta satura ievietošanas tiešsaistē, bet gan, kā tas ir šajā gadījumā, no šo saturu reproducējoša materiālā nesēja piedāvāšanas tiešsaistē?”

16. Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu Tiesas kancelejā ticis reģistrēts 2012. gada 11. aprīlī. Rakstveida apsvērumus iesniedza *P. Pinckney*, Francijas, Grieķijas, Austrijas un Polijas valdības, kā arī Eiropas Komisija. Tiesas sēde netika sasaukta.

IV – Analīze

A – Par pieņemamību

17. Es apskatīšu divus šajā lietā atbilstošus nepieņemamības pamatus, ņemot vērā, pirmkārt, lēmumu par nepieņemamību īpašo raksturu attiecībā uz lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu, kas izriet no labas sadarbības ar valstu tiesām pamatprincipa, un, otrkārt, par nepieciešamību šim pēdējām minētajām ļaut Tiesai lemt par prasīto Savienības tiesību normu interpretāciju, ņemot vērā pamatlietu un tās vajadzības.

18. No pastāvīgās judikatūras izriet, ka uz iesniedzējtiesu uzdotajiem jautājumiem attiecas atbilstības pieņēmums⁸ un šajā ziņā tos “var noraidīt tikai tad, ja ir skaidri redzams, ka lūgtajai Savienības tiesību interpretācijai nav nekādas saistības ar pamatlietas faktiem vai priekšmetu, vai arī ja problēmai ir teorētisks raksturs vai Tiesas rīcībā nav faktisko un tiesību elementu, kas vajadzīgi, lai sniegtu lietderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem”⁹. Man šķiet, ka šajā lietā tā ir.

1) Nepietiekams lietas faktisko apstākļu izklāsts

19. Pirmais nepieņemamības pamats, kuru gan nav izvirzījis neviens no lietas dalībniekiem, bet kuru Tiesa var atzīt pēc savas ierosmes¹⁰, ir par to, ka Tiesa nevar atbildēt uz uzdotajiem jautājumiem, jo iesniedzējtiesas sniegtais lietas faktisko apstākļu apraksts ir nepietiekams. Šajā lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu nav nekādu norāžu, konkrēti, par to, kādas ir attiecības starp Austrijas sabiedrību un Lielbritānijas sabiedrībām, par *P. Pinckney* iespējamām paralēlām prasībām pret minētajām sabiedrībām, par attiecīgo tīmekļa vietņu darbību vai par pirmajā jautājumā minēto aizsargātā satura ieviešanas tiešsaistē tehnoloģisko procesu.

20. Nepilnības lēmumā lūgt prejudiciālu nolēmumu apgrūtina Tiesas uzdevumu uz uzdotajiem jautājumiem sniegt iespējami lietderīgu atbildi, izmantojot attiecīgos lietas faktiskos apstākļus. Tomēr man šķiet, ka Tiesai nav neiespējami sniegt prasīto Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punkta interpretāciju, jo – kā to prasa judikatūra – tās rīcībā ir pietiekami daudz informācijas, lai tā varētu noteikt uzdoto jautājumu nozīmi¹¹, šajā gadījumā – atbilstošās piesaistes vietas definīciju autortiesību aizskāruma gadījumā. Tātad lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu nav nepieņemams šī iemesla dēļ.

2) Uzdoto jautājumu nepiemērotība pamatlietas atrisināšanai

21. Otrs nepieņemamības pamats, ko izvirzījusi Austrijas valdība un Komisija, ir par Tiesas atbildes lietderību pamatlietas atrisināšanā, jo nav skaidras saistības starp uzdotajiem jautājumiem un iesniedzējtiesas izskatāmo lietu.

22. Tiesa ir vairākkārt spriedusi, ka uz prejudiciālajiem jautājumiem nav jāatbild, ja lūgtā Savienības tiesību interpretācija nav piemērota pamatlietas atrisināšanai, it īpaši ja strīda priekšmets atšķiras no uzdoto jautājumu priekšmeta¹².

8 — It īpaši skat. 2011. gada 15. septembra spriedumu lietā C-197/10 *Unió de Pagesos de Catalunya* (Krājums, I-8495. lpp., 17. punkts un tajā minētā judikatūra).

9 — It īpaši skat. 2012. gada 24. aprīļa spriedumu lietā C-571/10 *Kamberaj* (42. punkts un tajā minētā judikatūra).

10 — Tā kā Tiesai kā jebkurai citai tiesai jāpārlicinās, vai tai ir jurisdikcija – 2010. gada 9. decembra spriedums lietā C-241/09 *Fluxys* (Krājums, I-12773. lpp., 31. punkts un tajā minētā judikatūra).

11 — It īpaši skat. 2008. gada 17. jūlija spriedumu lietā C-94/07 *Raccanelli* (Krājums, I-5939. lpp., 29. punkts).

12 — It īpaši skat. 2010. gada 9. novembra spriedumu apvienotajās lietās C-92/09 un C-93/09 *Volker und Markus Schecke un Eifert* (Krājums, I-11063. lpp., 40.–42. punkts un tajos minētā judikatūra).

23. No šāda viedokļa izskatāmās lietas īpatnība ir tāda, ka pieņemamības aspekts nevar tikt aplūkots tieši, bet vispirms ir jāizskata Eiropas Savienības autortiesību aizsardzības sistēma. Valsts tiesai, kad tajā ir iesniegta prasība par autortiesību pārkāpumu, balstoties uz Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punktu, apgalvotie pārkāpumi vispirms ir jākvalificē, ņemot vērā Direktīvā 2001/29 minētos patstāvīgos jēdzienus¹³, lai atrastu kādu no apgalvotās atbildības elementiem dalībvalsts, kurā tā atrodas, teritorijā un attiecīgā gadījumā apstiprinātu savu piekritību¹⁴.

24. Tāpēc es, tāpat kā Komisija, uzskatu, ka dažādās šajā lietā atbilstošās autora ekskluzīvās tiesības ir jāaplūko atsevišķi, kaut arī prejudiciālie jautājumi ir formulēti vispārīgi, nediferencēti atsaucoties uz “autora mantiskajām tiesībām”. Kad būs veikta kvalifikācija, kļūs skaidrāks, ka starp uzdotajiem jautājumiem un pamatlietu nav saistības.

a) Apgalvoto pārkāpumu kvalifikācija saistībā ar ekskluzīvajām autortiesībām, kas paredzētas Direktīvā 2001/29

25. Pirmkārt, manā ieskatā nav nekādu šaubu, ka uz attiecīgo darbu apgalvoto kopiju CD formā, ko, iespējams, izgatavojusi *Mediatech*, attiecas ekskluzīvās reproducēšanas tiesības Direktīvas 2001/29 2. panta izpratnē. Šajā ziņā precizēšu, ka reproducēšanas tiesību aizskārumam būtībā piemīt stingri teritoriāls raksturs. Izskatāmajā lietā – kas attiecas uz CD izgatavošanu – šī teritorija ir Austrija. Pat ja neatļautās reproducēšanas autors vai nu pats, vai ar līdzdalībnieka starpniecību izziņotu vai arī izplatītu attiecīgo saturu ārvalstīs, no tā izrietošā ārpus teritorialitāte būtu vēlāku izziņošanas vai izplatīšanas darbību sekas, nevis pašas reproducēšanas darbības sekas.

26. Otrkārt, kas attiecas uz apgalvojumiem, ka Lielbritānijas sabiedrības šos CD esot piedāvājušas tiešsaistē, uzskatu, ka uz šo piedāvāšanu attiecas ekskluzīvo izplatīšanas tiesību piemērošanas joma, kas paredzēta Direktīvas 2001/29 4. pantā. Šādas piedāvāšanas tiešsaistē mērķis ir ar autortiesībām aizsargāta satura materiālā nesēja īpašuma tiesību nodošana¹⁵. Manuprāt, šai kvalifikācijai nebūtu jāmainās atkarībā no tā, vai piedāvājums notiek veikalā vai internetā.

27. Grūtības tātad, treškārt, ir noteikt, kādas ekskluzīvās tiesības attiecas uz satura, kuru aizsargā autortiesības, ieviešanu tiešsaistē dematerializētā veidā, kas ir pirmā prejudiciālā jautājuma priekšmets. Šajā ziņā apskatāmais tehnoloģiskais process, kuru iesniedzējtiesa nav norādījusi, var būt gan straumēšana (“streaming”), lejuplādējot datnes, kas glabājas uz centrālā servera, gan datņu vienādranga apmaiņa (“peer to peer”).

28. Manuprāt, likumdevēja mērķis, kas pausts Direktīvas 2001/29 preambulas 23. apsvērumā, bija norādīt, ka uz visu šo darbību kopumu attiecas “izziņošanas sabiedrībai” jēdziena piemērošanas joma šīs direktīvas 3. panta 1. punkta izpratnē, īpaši norādot “izziņošanu, izmantojot vadus vai neizmantojot tos, tajā skaitā savu darbu publiskošanu tā, lai sabiedrības locekļi tiem var piekļūt no pašu izvēlētas vietas pašu izvēlēta laikā”¹⁶. Turklāt spriedumā lietā *ITV Broadcasting* u.c.¹⁷ Tiesa nesen nosprieda, ka

13 — It īpaši skat. 2012. gada 21. jūnija spriedumu lietā C-5/11 *Donner* (25. punkts).

14 — Šajā ziņā skat. Fawcett, J., un Torremans, P., *Intellectual Property and Private International Law*, Oxford University Press, 2011, 561. lpp., Nr. 10.86, un 564. lpp., Nr. 10.95.

15 — Šo kvalifikāciju pamato Direktīvas 2001/29 preambulas 29. apsvērumā, kurā pretstatīti tiešsaistes pakalpojumi un fiziskie nesēji, kurš savukārt balstīts uz “kopējo paziņojumu saistībā ar 6. un 7. pantu” *WIPO* Līgumā par autortiesībām (*WCT*), kas pieņemts Ženēvā 1996. gada 20. decembrī, un apstiprināts Eiropas Kopienas vārdā ar Padomes 2000. gada 16. marta Lēmumu 2000/278/EK (OV L 89, 6. lpp.).

16 — Gluži pretēji, man nesīkiet, ka Tiesas argumentācija 2012. gada 3. jūlija spriedumā lietā C-128/11 *UsedSoft* būtu piemērojama šajā lietā. Minētajā spriedumā Tiesa uzskatīja, ka nav vajadzības nošķirt datorprogrammas kopijas lejuplādēšanu no interneta vietnes un tās piegādi CD-ROM, jo uz abiem šiem paņēmieniem attiecas “izplatīšanas” jēdziens Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa Direktīvas 2009/24/EK par datorprogrammu tiesisko aizsardzību (OV L 111, 16. lpp.) 4. panta izpratnē. Tomēr Tiesa norādīja uz šī risinājuma specifiku minētās direktīvas kontekstā, kas ir *lex specialis* attiecībā pret Direktīvu 2001/29, kura savukārt ir piemērojama izskatāmajā lietā (minētā sprieduma 51., 56. un 60. punkts).

17 — 2013. gada 7. marta spriedums lietā C-607/11.

jēdzienā “izziņošana sabiedrībai” ietilpst virszemes televīzijas apraidē raidītu darbu retranslācija, ko veic cita organizācija, nevis sākotnējā raidorganizācija, izmantojot interneta datu plūsmu, kas darīta pieejama abonentiem, kuri var uztvert šo retranslāciju, pieslēdzoties šīs organizācijas serverim (“live streaming”).

29. Uz dziesmu ievietošanu tiešsaistē dematerializētā formā šajā gadījumā varētu attiekties arī ekskluzīvo reproducēšanas tiesību joma Direktīvas 2001/29 2. panta izpratnē, kurā apskatīta “īslaicīg[a] vai pastāvīg[a] reproducēšan[a] ar jebkādiem līdzekļiem un jebkādā formā”¹⁸. Konkrēti, Tiesa ir precizējusi, ka šis jēdziens var būt piemērojams reproducēšanai, kas var būt īslaicīga un daļēja, aizsargātu darba izvilckumu saglabājot datoratmiņā¹⁹. Ja dziesmu ievietošana tiešsaistē, uz kuru norāda iesniedzējtiesa, ir reproducēšana, manuprāt, tā būtu jālokālizē vietā, kur notikusi ievietošana tiešsaistē (“upload”)²⁰.

30. No tā izriet, ka Direktīvā 2001/29 noteiktās trīs ekskluzīvās starpjomu autortiesības ir saistošas pamatlietā tādējādi, ka prasību pamatojums attiecībā uz katru no iespējamajiem autortiesību pārkāpējiem ir atšķirīgs un iespējamā tiesību pārkāpuma lokalizācija atšķiras atkarībā no attiecīgajām tiesībām.

b) Prejudiciālo jautājumu atbilstības sekas

31. Austrijas valdība apstrīd lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemamību kopumā, kā pamatojumu norādot, ka nepastāv saikne starp uzdotajiem jautājumiem un pamatlietu, savukārt Komisija, šķiet, atbalsta daļēju pieņemamību, jo tā nošķir jautājumu par *P. Pinckney* reproducēšanas tiesību aizskārums, kas būtu jāizskata, un jautājumu par viņa izplatīšanas tiesību aizskārums, kas būtu nepieņemams.

32. Attiecībā uz apgalvoto reproducēšanas tiesību aizskārums, uz kuru atsaucas *P. Pinckney*, es jau paskaidroju, ka uz CD piedāvāšanu tiešsaistē vai satura ievietošanu tiešsaistē dematerializētā veidā, kas ir vienīgais Tiesai iesniegto jautājumu priekšmets, attiecas attiecīgi izplatīšanas tiesības un izziņošanas tiesības²¹. Līdz ar to es uzskatu, ka nav jāizskata – un iesniedzējtiesa to neprasa – vietas, kur noticis kaitējums, noteikšanas kritēriji saistībā ar reproducēšanas tiesību aizskārums, kaut arī šīs tiesības ir vienīgās ekskluzīvās tiesības, kuras *Mediatech* būtu varējusi pārkāpt.

33. Attiecībā uz apgalvoto izplatīšanas un izziņošanas tiesību aizskārums – ņemot vērā Tiesas rīcībā esošos faktus, es uzskatu, ka mēs saskaramies ar lietu, kurā prasītajai Savienības tiesību interpretācijai nav nekādas saistības ar pamatlīetas faktisko situāciju vai priekšmetu.

18 — 1886. gada 9. septembrī Bernē parakstītās Konvencijas par literāro un mākslas darbu aizsardzību, redakcijā, kas izriet no 1979. gada 28. septembra grozījuma, 9. panta 3. punktā noteikts, ka “jebkurš skaņas vai vizuāls ieraksts tiek uzskatīts par reprodukciju”. Tomēr Direktīvas 2001/29 5. panta 1. punktā norādīts, ka reproducēšanas tiesības nepiemēro pagaidu reproducēšanai, [kas ir] “īslaicīga vai papildu reproducēšana un kas ir tehnoloģiska procesa neatņemama un būtiska daļa”, “kam nav patstāvīgas ekonomiskas nozīmes”, ar nosacījumu, ka tās mērķis ir atļaut “starpnieka veiktu pārsūtīšanu tiklā starp trešām personām” vai “likumīgu izmantošanu”.

19 — 2009. gada 16. jūlija spriedums lietā C-5/08 *Infopaq International* (Krājums, I-6569. lpp., 51. punkts).

20 — Šajā ziņā skat. Magnus, U. un Mankowski, P., *European Commentaries on Private International Law, Brussels I Regulation*, 2. izd., Sellier, Minhene, 2012, Nr. 226, 250. lpp. Internets pieļauj satura izplatīšanu pāri robežām, bet datņu pārvešanas darbība pati par sevi var tikt lokalizēta. Iesniedzējtiesas minētajā gadījumā reproducēšana ir “tehniska” darbība tādā ziņā, ka tā pastāv tikai kā palīgdarbība citai darbībai, šajā gadījumā – izziņošanai, uz kuru var tikt attiecināts Direktīvas 2001/29 5. panta 1. punkts.

21 — Ja dematerializēta satura ievietošana tiešsaistē teorētiski var likt izgatavot digitālu kopiju un uz to var attiekties arī reproducēšanas tiesības, ja vien uz šo reproducēšanu nav attiecināms Direktīvas 2001/29 5. panta 1. punkts, kā es to paskaidroju šo secinājumu 29. punktā, šo aspektu, ņemot vērā tā pilnībā hipotētisko raksturu attiecībā uz uzdotajiem jautājumiem, es šikāk neizskatīšu.

34. Pirmais prejudiciālais jautājums izriet no pieņēmuma, ka dematerializēts saturs ir ticis ievietots tiešsaistē, kā to uzsver Austrijas valdība. Gan no faktiskā konteksta īsa izklāsta lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu, gan no otrā jautājuma formulējuma *a contrario* lasījuma²² izriet, ka šis gadījums neatbilst faktiem, kas bija iesniedzējtiesas izskatāmās lietas rašanās pamatā. Atbilstoši vairākkārt norādītai judikatūrai uz šo pirmo jautājumu nav jāatbild²³.

35. Atbilde, ko Tiesa varētu sniegt uz otro prejudiciālo jautājumu, nebūtu noderīga arī iesniedzējtiesai, jo šajā tiesā ir iesniegta prasība nevis par CD izplatīšanu tiešsaistē no interneta vietnes, bet gan par darbību, kas saistīta ar darbu reproducēšanu, kas izriet no CD izgatavošanas Austrijā.

36. Būtībā netiek apšaubīts, ka CD piedāvāšana tiešsaistē, kas ir otrā prejudiciālā jautājuma priekšmets, notika pēc Lielbritānijas sabiedrību, kuras nav pamatlietas dalībnieki, iniciatīvas²⁴. Patiesībā Tiesas rīcībā esošajos lietas materiālos nav nekādas faktu informācijas, kas ļautu noteikt, vai un kādā mērā vienīgā atbildētāja pamatlietā, *Mediatech*, būtu tieši vai netieši piedalījusies [satura] izplatīšanā vai izziņošanā ar interneta starpniecību.

37. Šajā ziņā jāatzīmē, ka atbilde, ko Tiesa varētu sniegt uz uzdotajiem jautājumiem, būtu lietderīga tikai tad, ja Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punkts ļautu iespējamajam atbildīgajam par apgalvoto pārkāpumu vērsties tiesā, kas atrodas dalībvalstī, kurā nav viņa domicils, pamatojoties uz to, ka cits apgalvots pārkāpums, ko izdarījusi trešā persona, kura nav atbildētāja lietā, varētu radīt kaitējumu šajā dalībvalstī un atbildētāja rīcība varētu būt radījusi priekšnoteikumus vēlākai trešās puses rīcībai.

38. Tiesa nesen nosprieda, ka šādu piekritību, kas balstīta uz iespējamu nelikumīgu darbību, ko veikusi trešā persona, kura nav atbildētāja, nav iespējams konstatēt izraisošās darbības īstenošanas vietā, lai izskatītu prasību, kas ir vēsta pret apgalvoto vainīgo personu, kura pati nav veikusi nekādas darbības²⁵. Man tāpat nešķiet, ka šāda atvasināta kompetence pastāvētu tāda kaitējuma rašanās vietā, kas ir radies no apgalvotajām trešo personu, kuras nav atbildētājas, darbībām tādā situācijā, kāda ir pamatlietā, jo kaitējuma noteikšana attiecībā uz *P. Pinckney* reproducēšanas tiesību aizskārumu, šķiet, atšķirtos no kaitējuma, kas nodarīts viņa izplatīšanas un izziņošanas tiesību aizskāruma rezultātā.

39. Līdz ar to jautājums par to, kā noteikt vietu, kur ir iestājies notikums, kurš rada kaitējumu Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punkta izpratnē, kad ir runa par pārrobežu izplatīšanu, ar interneta starpniecību nosūtot materiālos nesējus vai nemateriālu saturu, kas reproducē aizsargātus darbus, būtu nozīmīgs tikai tādas prasības ietvaros, kas tiktu celta pret apgalvotajiem šo darbību vaininiekiem, līdz ar to, manā ieskatā, abi prejudiciālie jautājumi neatbilst objektīvai vajadzībai, ko prasa strīda risinājums pamatlietā²⁶.

40. Līdz ar to es ierosinu Tiesai atzīt, ka *Cour de cassation* iesniegtais lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir nepieņemams.

22 — Kurā pretstatīta dematerializēta satura ievietošana tiešsaistē un “kā šajā lietā materiālā nesēja piedāvāšana tiešsaistē” (mans izcēlums).

23 — It īpaši skat. 2006. gada 15. jūnija spriedumu lietā C-466/04 *Acereda Herrera* (Krājums, I-5341. lpp., 51. punkts) un 2009. gada 2. aprīļa spriedumu lietā C-459/07 *Elshani* (Krājums, I-2759. lpp., 44. punkts).

24 — Piebilde, ka no *P. Pinckney* apelācijas sūdzības, kas ir pievienota pielikumā lūgumam sniegt prejudiciālu nolēmumu, izriet, ka viņš Francijas tiesās nav atsaucies uz Austrijas sabiedrības līdzdalību Lielbritānijas sabiedrību darbībās.

25 — 2013. gada 16. maija spriedums lietā C-228/11 *Melzer*.

26 — Atbilstoši Tiesas formulējumam 1994. gada 17. maija spriedumā lietā C-18/93 *Corsica Ferries (Recueil, I-1783. lpp., 14. punkts un tajā minētā judikatūra)*. Skat. pēc analogijas arī spriedumu apvienotajās lietās *Volker und Markus Schecke un Eifert* (minēts iepriekš, 41. un 42. punkts), 2008. gada 16. oktobra spriedumu lietā C-313/07 *Kirtruna un Vigano* (Krājums, I-7907. lpp., 30. un 31. punkts), kā arī 2009. gada 1. oktobra spriedumu lietā C-567/07 *Woningstichting Sint Servatius* (Krājums, I-9021. lpp., 45. un 46. punkts).

B – Pakārtoti apsvērumi par lietas būtību

41. Tā kā es piedāvāju Tiesai noraidīt lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu kā pilnībā nepieņemamu, jēdzienu “tā vieta [..], kur iestājies [..] notikums, kas rada kaitējumu” Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punkta izpratnē es izskatīšu tikai pakārtoti.

42. Šeit es atzīmēju, ka pēc iesniedzējtiesas lūguma iesniegšanas dienas Tiesai ir bijusi izdevība spriest par jautājumiem, kas līdzinās šīs tiesvedības priekšmeta jautājumiem, citās intelektuālā īpašuma jomās, proti, preču zīmju tiesībās²⁷ un, starp citu, “*sui generis*” tiesībās uz datubāzēm²⁸. Lai arī judikatūras pamatnostādnes šajā jomā šodien, neapšaubāmi, ir izkristalizējušās, ir vēlami Tiesas precizējumi par to, kā lokalizēt autortiesību pārkāpumus internetā, lai noteiktu, kā tas ietekmē tiesu piekritību²⁹.

43. Ņemot vērā, ka daži Tiesai iesniegtie apsvērumi ir pretrunīgi³⁰, man šķiet derīgi atgādināt teritorialitātes principa piemērojamību šajā jomā, pirms izdaru konkrētus secinājumus par tiesu piekritību sarežģīta pārrobežu autortiesību aizskāruma ar interneta starpniecību gadījumā, kā tas ir noticis iesniedzējtiesas aplūkotajās situācijās.

1) Par autortiesību teritorialitātes principa piemērojamību

44. Autortiesību teritorialitātes princips ir kopsaucējs 27 atšķirīgās valstu sistēmās, kuru uzdevums ir paralēli aizsargāt vienu un to pašu darbu Savienībā³¹.

45. Šis princips, kas ir pamatā visām intelektuālā īpašuma tiesībām, īstenojas trīs dimensijās – tiesu jurisdikcijā, piemērojamos tiesību aktos un materiālajās tiesībās. Kā izriet no iepriekš minētā sprieduma lietā *Football Dataco* u.c., šai jomā ir cieša saikne starp ikvienu no šiem aspektiem³².

46. Saistībā ar tiesu jurisdikciju uzskatu, ka par pamatu ir jāņem pieņēmums, ka teritorialitātes princips nozīmē, ka vienas dalībvalsts tiesas var izskatīt autortiesību pārkāpumus tikai tad, ja un ciktāl ir skarta teritorija, kurā šai tiesai ir jurisdikcija. Šī saikne starp teritoriju un tiesas jurisdikciju tomēr var tikt pārrauta, kad minētajai tiesai ir piešķirta jurisdikcija izskatīt visu lietu neatkarīgi no strīda faktu atrašanās vietas, piemēram, kad tās piekritības pamatā ir Regulas Nr. 44/2001 2. pants³³.

47. Attiecībā uz tiesību normu kolīziju Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 11. jūlija Regulas (EK) Nr. 864/2007 par tiesību aktiem, kas piemērojami ārpuslīgumiskām saistībām³⁴, 8. panta 1. punkts apstiprina, ka ekskluzīvi un bez atkāpēm ir piemērojami “tās valsts tiesību akti, kurā tiek prasīta aizsardzība”, pastāvot ārpuslīgumiskām saistībām, kuras izriet no intelektuālā īpašuma tiesību

27 — 2012. gada 19. aprīļa spriedums lietā C-523/10 *Wintersteiger*.

28 — Eiropas Parlamenta un Padomes 1996. gada 11. marta Direktīvas 96/9/EK par datubāzu tiesisko aizsardzību (OV L 77, 20. lpp.) III nodaļas izpratnē – 2012. gada 18. oktobra spriedumā lietā C-173/11 *Football Dataco* u.c.

29 — Skat. Tiesas judikatūras daudzās interpretācijas Ancel M.-E., “*Quel juge en matière de contrefaçon?*”, no: *Droit international privé et propriété intellectuelle*, Nourissat, C., un Treppoz, É., Lamy, 2010, 173. lpp.; Treppoz, E., “*Droit européen de la propriété intellectuelle*”, *RTDE* 47 (4), 2011. gada oktobris – decembris, 847. lpp.; Azzi, T., “*Commentaire de l’arrêt Cass. Civ. 1ere*”, 2012. gada 12. jūlijs, Nr. 11–15.165, *Journal du droit international (Clunet)*, Nr. 1, 2013. gada janvāris, 2, Nr. 22 un nākamie.

30 — Polijas valdība norāda uz autortiesību aizsardzības Savienībā universālo raksturu, savukārt P. Pinckney un Komisija uzsver, ka šajā jomā noteicošais ir teritorialitātes princips.

31 — Un tas ir tiesa, neraugoties uz dažu to aspektu saskaņošanu ar kopš 1991. gada Savienībā pieņemtajām septiņām direktīvām, ko piemēro konkrētās nozarēs vai vispārīgi. Par šo tēmu vēl skat. ģenerālvokāta P. Mengoci [*P. Mengozzi*] secinājumu lietā C-521/11 *Amazon.com International Sales* u.c., kas pašlaik ir izskatīšanā, 3. punktu.

32 — Šajā spriedumā, kurā Tiesa, lūgta atbildēt uz jautājumu par “atkārtotas izmantošanas” Direktīvas 96/9/EK 7. panta izpratnē lokalizāciju, uzskatīja par nepieciešamu aplūkot kopā gan materiālo jomu, gan starptautisko privāttiesību jomu.

33 — Manuprāt, šāda vispārīga piekritība, kā tas ir norādīts sprieduma lietā *Wintersteiger* (minēts iepriekš) 30. punktā, kur teikts, ka “valsts preču zīmes aizsardzības teritoriālā ierobežošana nevar izslēgt citu [dalībvalstu], nevis tās, kurā minētā preču zīme ir reģistrēta, tiesu starptautisko jurisdikciju”, pastāv intelektuālā īpašuma jomā.

34 — OV L 199, 40. lpp.

pārkāpuma, kam nav “vienot[a] Kopienas” rakstura³⁵. Šī norma, kuras pamatā ir subjektīva piesaiste, kas sākumā atstāj piemērojamo tiesību normu izvēli prasītāja ziņā, nozīmē, ka tam, kurš apgalvo, ka viņa autortiesības ir pārkāptas, ir jānonāk valsts tiesiskā regulējuma aizsardzībā, jo ārpus šī regulējuma autortiesības nepastāv³⁶. Šai ziņā minētā kolīziju norma ne tik daudz izriet no teritorialitātes principa, bet gan ir viena no tā esamības izpausmēm.

48. Tātad teritorialitātes ideja pilnībā spēj izpausties tieši materiālo tiesību jomā. Šajā skatījumā tā nozīmē, ka darba aizsardzība ar autortiesībām ir atkarīga no valsts tiesiskā regulējuma – gan raugoties pēc šo tiesību atzišanas statusa tajā, kas ir pakārtots minētajā regulējumā paredzētajiem priekšnosacījumiem, gan arī saistībā ar to piemērošanas jomu, ko ierobežo attiecīgā teritorija³⁷. Citiem vārdiem sakot, autortiesību eksistence un sekas ir pakārtotas tiesību sistēmas robežām³⁸. Tieši šajā apsvērumu stadijā ir jānosaka piemērošanas joma tās dalībvalsts tiesiskajā regulējumā paredzētajai autortiesību aizsardzībai, kurā ir pieprasīta aizsardzība³⁹.

49. Man šķiet neapstrīdams, ka intelektuālā īpašuma aizsardzības sistēmā un, konkrēti, autortiesību aizsardzības sistēmā šābrīža Savienības tiesību attīstības posmā⁴⁰ būtībā noteicošais ir teritorialitātes princips. Tomēr nesenā Tiesas judikatūrā ir niansēti daži negatīvi autortiesību teritorialitātes aspekti, lai tos pieskaņotu ikdienas realitātei, kurā aizsargātie darbi tiek pārraidīti pāri robežām, un tas skar kā tiesu jurisdikcijas kritērijus⁴¹, tā arī priekšnosacījumus, kuros pastāv dažādu intelektuālā īpašuma tiesību aizskārums materiālajā aspektā⁴².

50. Līdz ar to, tā kā likumdevējs šajā ziņā nav rīkojies⁴³, es uzskatu, ka autortiesību aizskārums, kas ir notikuši ar interneta starpniecību, nenozīmē, ka šajā tiesību kategorijā būtu kardināli jāmaina klasiski teritoriālā pieeja, bet gan jāsniedz jauna definīcija attiecībā uz to, kā rodas saikne starp virtuālu rīcību un konkrētu teritoriju⁴⁴.

2) Par tiesām, kam ir jurisdikcija izskatīt apgalvotu ekskluzīvu autortiesību aizskārums, kas veikts ar interneta starpniecību

a) Par analīzes satvaru

51. No Regulas Nr. 44/2001 2. panta un 5. panta 3. punkta kopīga lasījuma izriet, ka prasībās, kas ir celtas uz atbildības par deliktu pamata, prasītājam ir iespēja vai nu vērsties tās dalībvalsts tiesā, kuras jurisdikcijā atrodas atbildētāja domicils, vai arī tiesās, kuru jurisdikcijā atrodas “vieta, kur notikums, kas rada kaitējumu, ir iestājies” vai “var iestāties”.

35 — Šis risinājums, kas saskaņā ar minētās regulas 26. apsvērumu ir “vispārpieņemts”, atbilst arī Bernes konvencijas 5. panta 2. punktā paredzētajam risinājumam.

36 — Huber, P., un Illmer, M., *Rome II Regulation*, Sellier, Mīnhene, 2011, 8. panta 29.–31. un 34. punkts, 241. lpp.

37 — It īpaši autortiesību jomā skat. 2005. gada 14. jūlija spriedumu lietā C-192/04 *Lagardère Active Broadcast* (Krājums, I-7199. lpp., 46. punkts). Ir jāpiebilst, ka ir arī intelektuālā īpašuma reģionālās aizsardzības sistēmas, piemēram, Kopienas un Beniluksa preču zīmju sistēmas.

38 — Precizējot, ka no Bernes konvencijas 5. panta 1. punkta izriet, ka ārvalstu darbiem un autoriem ir tāda pati aizsardzība, kāda nodrošināta pašmāju autoriem un darbiem.

39 — Pēc analogijas skat. spriedumu lietā *Football Dataco* u.c. (minēts iepriekš, 28. punkts).

40 — Komisija patlaban pēta iespēju pārskatīt Savienības autortiesību jomu tieši attiecībā uz teritorialitāti (COM(2012) 789, galīgā redakcija).

41 — Spriedumi lietā *Wintersteiger* un lietā *Football Dataco* u.c. (minēti iepriekš).

42 — Par īpašo izplatīšanas tiesību pārkāpumu saistībā ar pārrobežu tālpārdošanu skat. spriedumu lietā *Donner* (minēts iepriekš), kā arī par Kopienas preču zīmes pārkāpumu tiešsaistē spriedumu lietā *L'Oréal* u.c. (minēts iepriekš).

43 — Proti, saistībā ar satelīta vai kabeļa apraidi, kas būtībā rada tādas pašas lokalizācijas grūtības kā interneta gadījumā, Kopienas likumdevējs ir pieņēmis vienu piesaistes vietu, lai centralizētu piemērojamo tiesisko regulējumu, kontroli un iespēju īstenot attiecīgās ar to saistītās autortiesības vienā valstī (1. panta 2. punkta b) apakšpunkts Padomes 1993. gada 27. septembra Direktīvā 93/83/EEK par dažu noteikumu saskaņošanu attiecībā uz autortiesībām un blakustiesībām, kas piemērojamas satelītu apraidei un kabeļu retranslācijai (OV L 248, 15. lpp.)).

44 — Tādējādi attiecībā uz personisko tiesību aizskārums Tiesa ir pielāgojusi kritērijus, kas sniegti 1995. gada 7. marta spriedumā lietā C-68/93 *Shevill* u.c. (*Recueil*, I-415. lpp.), piemērojot tos izplatīšanas internetā specifiskai spriedumā apvienotajās lietās *eDate Advertising* un *Martinez* (minēts iepriekš).

52. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru jurisdikcijas pamats iedalāms divās daļās, proti, pirmkārt, ņemot vērā “vietu, kurā kaitējums ir materializējies”, un, otrkārt, “vietu, kurā iestājies šo kaitējumu radījušais notikums, tādējādi atbildētājs atkarībā no prasītāja izvēles var tikt iesūdzēts vienā vai otrā no šo vietu tiesām”⁴⁵. Tātad ir tālāk jāizskata viens un otrs šis piesaistes punkts, aplūkojot pamatlietas situāciju.

b) Par to, kur ir noticis reproducēšanas tiesību aizskārums

53. Iepriekš es norādīju, ka reproducēšanas autortiesību aizskārums principā nekādā ziņā nav pārrobežu iedabas, jo notikuma, kas rada kaitējumu, vieta un kaitējuma nodarīšanas vieta ir identiskas. Reproducēšanas autortiesību aizskāruma rezultātā nodarītais kaitējums pilnībā tiek nodarīts, veicot reproducēšanas darbību, un līdz ar to tas notiek turpat, kur notiek pēdējā minētā darbība⁴⁶.

54. No tā izriet, ka tikai Austrijas vai Lielbritānijas tiesas principā ir piekritīgas izskatīt juridiskās sekas, kuras rada CD izgatavošana Austrijā vai it kā tiešsaistē Apvienotajā Karalistē pieejamas padarītās dziesmas, izmantojot kopiju, kas saglabāta internetam pievienotā viesošanās serverī⁴⁷, un no šīm darbībām izrietošo kaitējumu.

c) Par to, kur ir noticis izplatīšanas vai izziņošanas tiesību aizskārums

55. Savukārt izplatīšanas un izziņošanas tiesību pārkāpums var pievienot ārēju elementu, kas var izkļaidēt dažādos apgalvotās atbildības elementus un nošķirt dažādos piesaistes punktus Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punkta izpratnē. Faktiski kaitējuma, kas izriet no izplatīšanas vai izziņošanas tiesību aizskāruma, priekšnoteikums ir potenciāls adresāts vai mērķauditorija, kas var atrasties vietā, kura atšķiras no darbības norises vietas.

56. Tātad, ja ir pārrobežu autortiesību aizskārums ar interneta starpniecību, tad, nosakot “vietu, kur iestājies notikums, kas rada kaitējumu”, šķiet, nav jāievēro principi, kas būtu fundamentāli atšķirīgi, raugoties pēc tā, kas ir cēlonis šo vienu vai otru tiesību pārkāpumam⁴⁸. Tāpat kā lietas dalībnieki tiesvedībā Tiesā, arī es uzskatu – ja jautājumi būtu pieņemami, uz abiem uzdotajiem jautājumiem būtu sniedzama identiska atbilde.

i) Cēlonības notikuma vieta

57. Saistībā ar cēlonības notikuma vietu, kas piešķir jurisdikciju tiesai, kurā ir iesniegta prasība par visu nodarīto kaitējumu⁴⁹, uzskatu, ka autortiesību jomā ir jāizvēlas tā pati pieeja, kuru Tiesa izraudzījās iepriekš minētajā spriedumā lietā *Wintersteiger* preču zīmju tiesību jomā⁵⁰, ņemot vērā, ka CD piedāvāšanas tiešsaistē vieta – izplatīšanas darbība – vai ievietošana tiešsaistē (“upload”) – izziņošanas darbība – ir tikusi konstatēta, piešķirot apgalvoto pārkāpēju reģistrācijas vietas jurisdikciju.

45 — Šāds variants ir pieņemts kopš 1976. gada 30. novembra sprieduma lietā 21/76 *Bier* (*Recueil*, 1735. lpp., 19. punkts) un vairākkārt atkārtots, tostarp spriedumā lietā *Folien Fischer un Fofitec* (minēts iepriekš, 39. un 40. punkts).

46 — Jāatgādina, ka no 1995. gada 19. septembra sprieduma lietā C-364/93 *Marinari* (*Recueil*, I-2719. lpp., 15. punkts) un no 2004. gada 10. jūnija sprieduma lietā C-168/02 *Kronhofer* (Krājums, I-6009. lpp., 20. punkts) izriet, ka “cietušā mantisko tiesību interešu centrs”, kurā galu galā ir jūtamas jebkāda ekonomiska kaitējuma sekas, nav kaitējuma rašanās vieta.

47 — Ja pieņemam, ka izmantotais tehniskais process nevar notikt bez pavairošanas.

48 — Fawcett, J., un Torremans, P., minēts iepriekš, 575. lpp., Nr. 10.157.

49 — Tas – neraugoties uz teritorialitātes principu saistībā ar preču zīmju tiesību aizskārumu – izriet no 25. punkta spriedumā lietā *Shevill* u.c. (minēts iepriekš) un ticis apstiprināts arī ar spriedumu lietā *Wintersteiger* (minēts iepriekš, 30. punkts).

50 — Minētā sprieduma 37. punkts.

58. Kā vienā, tā otrā gadījumā šī kritērija izmantošanas rezultātā šajā lietā kā attiecīgo sabiedrību reģistrācijas vietas tiesas ir jānosaka Apvienotās Karalistes tiesas, un līdz ar to tas, salīdzinot ar Regulas Nr. 44/2001 2. panta 1. punktā paredzēto vispārējās piekritības noteikumu, nāk par labu prasītāja interesēm tikai ierobežoti.

ii) Kaitējuma rašanās vieta

59. Ņemot vērā, ka ar interneta starpniecību izplatīti mūzikas darbu viltojumi ir visuresoši, galvenās grūtības rada tieši kaitējuma rašanās vietas noteikšana tiešsaistes izplatīšanas un izziņošanas darbību gadījumā. Šajā sakarā daudzās Tiesai piedāvātās interpretācijas šajā tiesvedībā⁵¹ atspoguļo dalībvalstu tiesu izraudzītos dažādos risinājumus⁵² un šajā jomā sniegtos daudzos teorētiskos piedāvājumus⁵³.

60. Man tomēr šķiet, ka šo grūtību atrisināšanas principi diezgan skaidri tagad ir atvedināmi no neseniem jauninājumiem Tiesas judikatūrā.

61. Attiecībā uz materiālajām tiesībām Tiesa vairākkārt ir spriedusi par kritērijiem, pēc kuriem var tikt lokalizēta dažādu intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpšana ar interneta starpniecību, lai noteiktu to tiesību teritorialitātes principa piemērojamību, kuru aizsardzība tiek lūgta, ņemot vērā pastāvošo reālo saikni starp apgalvoto intelektuālā īpašuma tiesību aizskārumu un konkrēto teritoriju. Šajos spriedumos Tiesa sistemātiski ir devusi priekšroku kritērijam, kura pamatā ir konkrētās vietas darbības vēršana attiecīgi uz Savienības vai dalībvalsts mērķauditoriju⁵⁴. Nesen tā precizēja šā kritērija saturu, norādot, ka vietas darbībai ir jāliecina par “tās autora vēlmi sasniegt konkrētā teritorijā esošas personas”⁵⁵. Atzīmēšu, ka šis mērķa aspekts ir spēkā neatkarīgi no tā, vai apgalvotie pārkāpumi ir veikti ar materiālu vai nemateriālu nesēju⁵⁶.

62. Attiecībā uz tiesu jurisdikciju Tiesa vēl nav tieši spriedusi par kritērijiem, pēc kuriem iespējams lokalizēt kaitējuma rašanās vietu, lai noteiktu tiesu, kurai ir jurisdikcija, gadījumā, kad apgalvotais intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpums nav veikts, izmantojot ierakstu ar interneta starpniecību⁵⁷. Tātad ir pats par sevi saprotams, ka Tiesas izvēlētie risinājumi materiālo tiesību jomā nav automātiski pārnesami uz tiesu jurisdikcijas noteikšanas noteikumiem.

63. Tomēr šie risinājumi varētu dot vērtīgu materiālu Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punkta interpretācijai, jo ir radusies īpaša vajadzība tos interpretēt. Man šķiet, ka no iepriekš minētā sprieduma lietā *Football Dataco* u.c. izriet centieni atrast konsekventu pieeju Tiesas judikatūrā, proti, saskaņojot lokalizācijas kritērijus saistībā ar tiesas, kurai ir jurisdikcija, noteikšanu tā, lai tie atbilstu

51 — Gandrīz visi tiesvedības dalībnieki Tiesā piedāvāja atšķirīgu piesaistes punktu. *P. Pinckney* vienīgais ierosināja trīs alternatīvas definīcijas.

52 — It īpaši skat. argumentus par labu piekritībai sakarā ar interneta vietas pieejamību tikai ar starpnieka palīdzību, kurš aizskar autortiesības, Zviedrijā – *Svea hovrätt* [Zviedrijas Augstākās tiesas] 2008. gada 4. februāra spriedumu lietā *RH 2008:4*; *contra*, Vācijā, *Oberlandesgericht Köln* [Federālās zemes augstākās tiesas, Ķelne] 2007. gada 30. oktobra spriedumu lietā *GRUR-RR 2008, 71*, kur tiek prasīts apzināts interneta vietas darbības virziens. Amerikas Savienoto Valstu izvēlēto risinājumu pārskatam skat. Hörnle, J., “The jurisdictional challenge of the Internet”, no: *Law and the Internet*, Edwards, L., Hart Publishing, Oksforda, 2009, 143. lpp.

53 — Starptautiskās privāttiesības intelektuālā īpašuma, konkrēti, autortiesību jomā, doktrīnā izpelnījušās lielu interesi jau gadus piecpadsmit, kas izpaužas kā dažādu metožu izstrāde jurisdikcijas konfliktu risinājumiem. Skat. par alternatīvu atbildētāja dzīvesvietas pamatotai piekritībai *CLIP* principus [intelektuālā īpašuma kolīziju normu principus], ko izstrādājusi Maksa Planka Institūta Eiropas grupa attiecībā uz kolīziju normām intelektuālā īpašuma jomā (2:202. un 2:203. pants), kā arī principus saistībā ar starptautisko piekritību, piemērojamiem tiesību aktiem un spriedumiem starptautiskās civillietās intelektuālā īpašuma jomā, ko ir pieņēmis *American Law Institute (ALI)* (204. pants), tos piemin Metzger, A., “Jurisdiction in Cases Concerning Intellectual Property Infringements on the Internet”, no: *Intellectual Property and Private International Law*, Leible, S. un Ohly, A., Mohr Siebeck, Tübingene, 2009, 251. lpp.

54 — Par valsts un Kopienas preču zīmi skat. spriedumu lietā *L'Oréal* u.c. (minēts iepriekš, 65. punkts), par autora īpašo izplatīšanas tiesību apgalvotu aizskārumu – spriedumu lietā *Donner* (minēts iepriekš, 27. punkts), kā arī par *sui generis* tiesību uz datubāzi pārkāpumu – spriedumu lietā *Football Dataco* u.c. (minēts iepriekš, 39. punkts).

55 — Spriedums lietā *Football Dataco* u.c. (minēts iepriekš, 39. punkts).

56 — Spriedumā lietā *Donner* (minēts iepriekš) bija runa par mēbeļu pārrobežu pārdošanas darbībām, savukārt spriedumi lietā *L'Oréal* u.c. un lietā *Football Dataco* u.c. (minēti iepriekš) attiecās uz darbībām tiešsaistē.

57 — Acimredzamu iemeslu dēļ, ņemot vērā autortiesību aizsardzības automātiskumu, autortiesību pārkāpumiem nevar tikt piemērots ierakstīšanas vietas kritērijs kā kaitējuma nodarīšanas vieta, ko Tiesa attiecībā uz dalībvalsts preču zīmju aizskārumiem ar interneta starpniecību izstrādājusi spriedumā lietā *Wintersteiger* (minēts iepriekš).

kritērijiem, pēc kuriem tiek noteikta teritoriālā piemērojamības joma valsts *sui generis* tiesību uz datubāzēm aizsardzības sistēmā. Izskatot datu nosūtīšanas rīcības lokalizācijas aspektu atbilstoši ģenerālvokāta P. Krusa Viljalona [*P. Cruz Villalón*] ierosinājumam jautājumā par tiesu piekritību, Tiesa, atgādinājusi Regulas Nr. 44/2001 attiecīgos noteikumus, būtībā nosprieda, ka “jautājums par nosūtīšanas darbību, par kurām ir pamatlieta un attiecībā uz kurām *Football Dataco* u.c. apgalvo, ka tās ir radījušas kaitējumu būtiskam ieguldījumam datubāzes *Football Live* izveidē, lokalizēšanu var ietekmēt jautājumu par iesniedzējtiesas jurisdikciju”⁵⁸.

64. Šajā gadījumā attiecībā uz apgalvoto dažu ekskluzīvu autortiesību aizskārums ar interneta starpniecību man šķiet, ka tāpat var sekot Tiesas izstrādātajai lokalizācijas pieejai materiāltiesiskajā aspektā iepriekš minētajos spriedumos, lai noteiktu, kur ir radies kaitējums Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punkta izpratnē. Šādu pieeju, man šķiet, pamato pati kaitējuma iedaba, proti, tas, ka šis kaitējums izriet no izplatīšanas un izziņošanas tiesību aizskārums Direktīvas 2001/29 izpratnē. Ja šo kaitējumu analizējam kā negūtu peļņu par neatļauti izplatītiem darbiem, tad man šķiet piemēroti privileģēt kādu tiesu, ko varētu noteikt, izanalizējot, kādai mērķauditorijai attiecīgā interneta vietne pievēršas, un šādu pieeju ļauj izraudzīties arī “fokalizācijas teorijas doktrīna”⁵⁹. Šādi noteiktai tiesai būtu tikai ierobežota piekritība attiecībā uz kaitējumu, kas radīts teritorijā⁶⁰, kuru par savu mērķi apzināti izraudzījušies apgalvotajā pārkāpumā vainotā persona⁶¹.

65. Es arī ierosinu Tiesai apstiprināt šādu pieeju un attiecināt to uz autortiesībām, jo tā jau ir uzsvērusi, ka no teritorialitātes principa izriet īpaša saikne starp attiecīgās valsts tiesiskā regulējuma teritoriālo piemērojamību un tiesu jurisdikciju arī tad, ja abi aspekti paliek šķirti un nav reducējami viens uz otru⁶².

66. Lai piemērotu šādu piesaisti, Tiesa varētu iedvesmoties no neizsmeļošu kritēriju klāsta, kas sniegti spriedumā apvienotajās lietās *Pammer* un *Hotel Alpenhof*⁶³, kur ir precizēts, ka šie kritēriji dalībvalstu tiesām jāpiemēro ar zināmu elastību, proti, ņemot vērā attiecīgās darbības raksturu.

67. Nepieciešams vēl viens precizējums saistībā ar vajadzību jurisdikciju, kas izriet no Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punkta, saskaņot ar kaitējumu, kas nodarīts ar interneta starpniecību. Principā šīs regulas 5. pantā izklāstītie piekritības noteikumi liek noteikt konkrētu tiesu, kas ir īpaši piekritīga, nevis visas kādas dalībvalsts tiesas⁶⁴. Tomēr, ja izvēlētais piesaistes punkts ir interneta vietnes darbības virziens, tad uzskatu, ka minētās regulas 5. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to tiek piešķirta piekritība katrai tās dalībvalsts tiesai, kuras mērķauditoriju iecerēts sasniegt ar interneta vietni⁶⁵, ja vien šīm tiesām saskaņā ar valsts tiesisko regulējumu ir piekritība *ratione materiae* izskatīt lietas autortiesību jautājumos. Šobrīd šāda jurisdikcija varētu pastāvēt tikai ar īpašiem valsts noteikumiem, kas piešķir jurisdikciju izskatīt lietas saistībā ar vairākās vietās nodarītu kaitējumu īpašām tiesām, piemēram, valsts galvaspilsētas tiesām.

58 — Ģenerālvokāta P. Krusa Viljalona secinājumu lietā, kurā pasludināts spriedums lietā *Dataco* u.c. (minēts iepriekš), 2. punkts, kā arī šī sprieduma 30. punkts.

59 — Par to skat. arī 49.–55. punktu manos secinājumos lietā, kurā pieņemts 2011. gada 16. jūnija spriedums lietā *C-462/09 Stichting de Thuis kopie* (Krājums, I-5331. lpp.).

60 — Kaitējuma nodarīšanas vietas tiesu jurisdikcijas joma aprobežojas ar attiecīgās dalībvalsts teritorijā nodarīto kaitējumu (spriedums lietā *Shevill* u.c., minēts iepriekš, 28. un 30. punkts).

61 — Sprieduma lietā *Football Dataco* u.c. (minēts iepriekš) 39. punktā definētais kritērijs.

62 — Doktrīnā ir sniegta analīze, kurā uzsvērts, cik nozīmīgi būtu atrast vienotu pieeju šiem aspektiem; it īpaši skat. Gaudemet-Tallon, H., “Droit international privé de la contrefaçon: aspects actuels”, *Recueil Dalloz*, 2008, 725. lpp., 8. punkts; Vivant, M., *Lamy Droit du Numérique*, Lamy, 2012, Nr. 2383, un Azzì, T., minēts iepriekš, 24. punkts.

63 — 2010. gada 7. decembra spriedums apvienotajās lietās *C-585/08* un *C-144/09* (Krājums, I-12527. lpp., 78.–89. punkts); kritēriji piemēroti arī sprieduma lietā *Football Dataco* u.c. (minēts iepriekš) 40–43. punktā.

64 — Ņemot šīs regulas 5. panta 6. punktu. Šajā ziņā skat. 34. punktu manos secinājumos lietā *Melzer* (minēta iepriekš).

65 — Pieņemot, ka vietnes darbība biežāk ir vērsta uz kādas valsts mērķauditoriju, nevis uz kādas konkrētas tiesas piekritības jomu.

68. Precizēšu, ka pieejamības kritērijs, kas nozīmē ņemt vērā apstākli, ka potenciālais kaitējums tiek nodarīts visās vietās, kurās vien iespējams ieskatīties attiecīgajā vietnē, šķiet, būtu noraidāms. Šāds piesaistes aspekts veicinātu t.s. *forum shopping* un runātu pretim Tiesas judikatūrai, kura allaž Regulas Nr. 44/2001 interpretācijā ir centusies ierobežot šādu risku. Turklāt jāatzīmē, ka pieprasītās aizsardzības vietas kritērijs, kuru izvirza P. Pinckney, novestu pie tās pašas tiesvedības sadrumstalošanas, pie kuras novestu arī pieejas kritērijs, ņemot vērā visu dalībvalstu tiesību sistēmās paredzētās autortiesību aizsardzības automātiskumu. Esmu pret šādu kompetento tiesu pavairošanu to iemeslu dēļ, kas ir saistīti kā ar teritorialitātes principu, tā arī ar paredzamības un pareizas tiesvedības mērķiem saskaņā ar minēto regulu⁶⁶.

69. P. Pinckney piedāvā alternatīvu, proti, attiecināt cietušā interešu centra vietas kritēriju, kas izriet no iepriekš minētā sprieduma apvienotajās lietās *eDate Advertising* un *Martínez*, uz autora mantisko tiesību aizskārumiem, kas veikti internetā, tādējādi ļaujot sakopot strīda risinājumu vienuviet, uzticot jurisdikciju šīs vietas tiesām attiecībā uz visu nodarīto kaitējumu. Man šķiet, ka šāda izvēle varētu vispārināt *forum actoris* piekritību. Šāda interpretācija varētu atņemt lietderīgo iedarbību Regulas Nr. 44/2001 2. pantam un sagrozīt likumdevēja ieceri, kas izpaužas kā prasība konstatēt ciešu saikni starp strīdu un īpašo tiesu, kas paredzēta šīs regulas 5. panta 3. punktā.

70. Faktiski potenciālais nemateriālais kaitējums, kas izriet no personas reputācijas vai privātuma aizskārums, parasti ir būtiskāks tai vietā, kur šai personai ir interešu centrs, un šis elements dabiskā kārtā ietekmē arī piekritības noteikumus. Gluži pretēji, “šo vērtējumu [..] nevar piemērot arī uz jurisdikcijas noteikšanu intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpuma gadījumos”⁶⁷. Materiālais kaitējums, kas izriet no kādu no iepriekš minēto ekskluzīvo autortiesību aizskārumiem, faktiski neprasa nepieciešamo saikni ar autora interešu centra atrašanās vietu, bet gan drīzāk ar tā mērķauditorijas atrašanās vietu⁶⁸.

71. Līdz ar to, pakārtoti, ja Tiesa atzītu šo lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu par pieņemamu, ierosinu sniegt uz uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem kopīgu atbildi, ka Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punkts ir interpretējams tādējādi, ka strīda gadījumā par apgalvotu ekskluzīvu izplatīšanas tiesību aizskārumu, piedāvājot tiešsaistē materiālus nesējus, kuros reproducēts ar autortiesībām aizsargāts saturs, vai par ekskluzīvu izziņošanas tiesību aizskārumu, ievietojot tiešsaistē dematerializētu saturu, persona, kas uzskata sevi par cietušo, var vērsties vai nu tiesā, kas atrodas to personu reģistrācijas vietā, kuras ir piedāvājušas tiešsaistē kompaktdiskus vai ievietājušas tiešsaistē saturu, pieprasot visa kaitējuma atlīdzināšanu, vai arī tās dalībvalsts tiesās, uz kuru ir vēsta attiecīgās vietnes darbība, lai pieprasītu tās teritorijā nodarītā kaitējuma atlīdzināšanu.

V – Secinājumi

72. Līdz ar to es ierosinu Tiesai atzīt, ka *Cour de cassation* iesniegtais lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir nepieņemams.

73. Pakārtoti, ja Tiesa uzskatītu, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir pieņemams, iesaku uz *Cour de cassation* prejudiciālajiem jautājumiem sniegt šādu kopīgu atbildi:

Padomes 2000. gada 22. decembra Regulas (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās 5. panta 3. punkts ir interpretējams tādējādi, ka strīda gadījumā par apgalvotu ekskluzīvu izplatīšanas tiesību aizskārumu, piedāvājot tiešsaistē materiālus nesējus, kuros reproducēts ar autortiesībām aizsargāts saturs, vai par ekskluzīvu izziņošanas tiesību aizskārumu,

66 — Šādas piesaistes kritiku skat. Lopez-Tarruella, A., “The International Dimension of Google Activities: Private International Law and the Need of Legal Certainty”, no: *Google and the Law*, Springer, Hāga, 2012, 329. lpp.

67 — Spriedums lietā *Wintersteiger* (minēts iepriekš, 24. punkts).

68 — Skat. arī ģenerāladvokāta P. Krusa Viljalona secinājumu lietā, kurā pasludināts spriedums lietā *Wintersteiger* (minēta iepriekš), 20. punktu.

ievietojot tiešsaistē dematerializētu saturu, persona, kas uzskata sevi par cietušo, var vērsties vai nu tiesā, kas atrodas to personu reģistrācijas vietā, kuras ir piedāvājušas tiešsaistē kompaktdiskus vai ievietojušas tiešsaistē saturu, pieprasot visa kaitējuma atlīdzināšanu, vai arī tās dalībvalsts tiesās, uz kuru ir vērsta attiecīgās vietnes darbība, lai pieprasītu tās teritorijā nodarītā kaitējuma atlīdzināšanu.